

AMERIŠKA

DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 198

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 24TH, 1937

LETO XL — VOL. XL

Franco je zavzel važno postojanko brez boja. Nacionalisti so še 18 milj od Santandra, kjer bo odločilna bitka

Santander, Španija. — Francove napadalne čete so se tiho priplazile s hribov in presenetile obrambne socialistične čete v gorskem mestu Selaya. To je zadnja zunanja obrambna črta socialistične armade pred Santandrom. Garnizija je spala, ko so jo obkrožile Francove čete in ji ukazale, da se poda, ali pa bo pobita do zadnjega moja. Posadka se je brez boja podala. Selaya je samo enajst milj od Santandra. Orožje in tanke, ki so jih nacionalisti tukaj zajeli, bodo rabili v napadih na Santander.

Z zavzetjem Selaye so dobili nacionalisti v zadnjem tednu zopet 1500 štirjaskih milj ozemlja, 100 vasi in 14,300 ujetnikov. Zdaj prodirajo Francove čete od juga proti Santanderu in so se mu približale za 18 milj. Na glavnih cestah

Burgos in Valencia so pa čete nacionalistov prodrle že na 10 milj do Torrelavega, ki je predmestje Santandra, kjer se bodo postavile socialistične čete v zadnji odporni boj. Večina prebivalstva iz mesta Torrelavega je pobegnilo že v Santander.

Valencia, Španija. — Socialistična vlada je jako nevoljna na evropsko diplomacijo, ki se nič ne gane, ko laško brodovje napada špansko trgovsko mornarico. Vidi se, da so se težnje Italijanov obrnile iz Afrike v Evropo in da se ne bodo ustavili niti v Španiji, trdi španska socialistična vlada. Španska vlada dolži Italijane, da so napadli in razbili štiri španske trgovske ladje in posadko ladje Campeador so do zadnjega moža pobili, da bi ne ostala tako nobena priča.

Lewis napadel razne demokratske voditelje

Washington, 22. avgusta. John L. Lewis, načelnik C. I. O. gibanja, je danes napadel kongres, ker slednji ni sprejel delavske postave, ki določa plače in ure. Rekel je, da se na obljube demokratskih voditeljev v kongresu delavstvo ne more zanašati. Lewis se je skrbno ogibal v svojem govoru, da ni omenil Roosevelta, pač pa je udrihal po voditeljih v kongresu, ki ne sledijo principom, katere je odredila in sprejela demokratska narodna konvencija v letu 1936. Lewis je podal svojo izjavo, ko je dognal, da tekom letošnjega zasedanja kongresa bo nemogoče spraviti pod strehopostavo glede delavskih plač in delovnih ur.

Ogrinova postava bo šla na sodnijo

Kot znano, je šla 7. avgusta v veljavo postava, ki jo je predložil v zakonodajni države Ohio naš poslanec, Mr. Joseph Ogrin. Ta postava daje pravico davkoplačevalcem, da prosijo za povrnitev kazni, ki so jih plačali na zaostalih davkih na zemljiščih. Nekateri davkoplačevalci so že napravili prošnje za povrnitev tega denarja, toda z izplačevanjem istih se ne bo začelo, dokler sodnija ne izreče svojega mnenja, če je ta postava ustavna ali ne. Državna davčna komisija pravi, da bo samo v Cuyahoga okraju povrnjenih nad \$1,000,000 davkoplačevalcem. In prav radi tega se nekateri upirajo takemu izplačilu, kermenijo, da bi bila okrajna blagajna preveč prizadeta. Prvi se je uprl sodnik Maiden v Youngstownu, ki je prepovedal izplačevanja tega denarja in vsi okraji bodo čakali, da se izreče vrhovna sodnija, če je ta postava ustavna ali ne. Za Cuyahoga okraj je treba vložiti prošnjo za povrnitev denarja pri auditorju John A. Zangerle.

John Novak na delu

Councilman 23. varde Mr. John Novak je že večkrat prosil mesto, da bi postavilo na nekaterih cestah dodatne svetilke, da bo boljša razsvetljava. Zahteva svetilko za 61. in 62. cesto, severno od St. Clairja, eno za Bliss Ave. in 66. cesto, eno za 73d Place. Danes zvečer pride mestni inženir, ki bo z Mr. Novakom pregledal te kraje in ugotovil, če so tukaj svetilke res potrebne. Mesto drugače ne verjame, da se to dokaže na licu mesta. Hvala, Mr. Novak, za pozornost!

Zadušnica

V četrtek 26. avgusta se bo brala v cerkvi sv. Vida ob osmih sv. maša za pokojnim Joseph Lazarjem ob priliki 10. obletnice smrti. Tudi v cerkvi sv. Kristine se bo brala ob istem času sv. maša v isti namen. Sorodniki in prijatelji so prošeni, da se udeležijo.

Fine kare

Kadar nameravate kupiti nov avtomobil, obrnite se na rojaka Louis Pajka, ki je zastopnik za Dodge in Plymouth avtomobile. Pri njem boste tudi največ dobili za vašega starega. Mr. Pajk stanuje na 16015 Midland Ave., Tel. POtomac 0086.

Prireditve na prostem

V sredo 25. avgusta priredi St. Clair kopališče zanimivo prireditve na prostem, začetek ob 7:30 zvečer. To je že tretja enake vrste prireditve. Na banjo bo igral Joe Sodja, poznani in slavni banjoist, ki je sedaj v Clevelandu na počitnicah. Dalje bo igrala godba Ray Zalokar Blue Barons, SSPZ vrtec orkester, Balogova godba, Neven hrvatska tamburica, klarinet solo William Vargo, star 8 let, Pauline in Gaye Sezun bosta peli v duetu, Florence Strah in Martina Mencin solo, Leonard Janchar harmonika, Ivan Jantah na bolgarsko gitaro, Elisabeth Torak in Rae Laughlin, solo, in policijski kvartet bo zaključil program. Prostor prireditve se nahaja na 6250 St. Clair Ave. Mr. Martin Antončić, ravnatelj kopališča, prav vljudno vabi vse rejake na ta koncert.

Splošna pozornost obrnjen na volitve v Clevelandu

Vsa država Ohio in morda celo vsa dežela bo zrla na letošnje županske volitve v Clevelandu. Sedanji župan Burton, ki je ponovno kandidat, je bil izvoljen pred dvema leti kot reformatorski župan in navadno take vrste uradniki niso ponovno izvoljeni. Nadaljni vzrok zanimanja je pa dejstvo, da je država Ohio znana kot politična preizkušnena postaja in politikarji vse dežele bodo z zanimanjem sledili kampanji med demokratom in republikancem v tem mestu. Politikarji vse dežele so silno radovedni, če more biti izvoljen v Clevelandu župan iste stranke, ki je dobila lansko leto tak političen poraz v predsedniških volitvah. Burton, republikanec, ki je dobil pred dvema letoma tako večino, je bil izvoljen največ iz neodvisnimi glasovi in to pred predsedniškimi volitvami 1936. Republikanci mnogo pričakujejo od izida letošnjih županskih volitev, predvsem pa upanje na izvolitev governerja drugo leto.

Programne knjižice

Vsa društva, organizacije in posamezniki, ki želijo imeti oglaševanje v spominski programni knjižici, ki bo izdana ob priliki triletnice Zdrženih mladinskih pevskih zborov, ki se bo proslavila z velikim koncertom 19. septembra v SND na St. Clair Ave., naj iste odpošljejo takoj, da se jih pravočasno uredi v knjižico. Prav tako so prošeni posamezniki iz drugih naselbin, ki želijo imeti imena in naslove priobčene v tej knjigi, da to takoj sporoče.

Prostovoljno štetje

Predsednik Roosevelt se je izjavil včeraj, da bo štetje brezposelnih v Ameriki prostovoljno in ne prisiljeno. Kdor je brez dela, mu bo na razpolago, da se registrira pri tozadnevem uradu. Od hiše do hiše uradniki ne bodo hodili.

Plačajte asessment!

Jutri je 25. v mesecu in plačevanje društvenih asessmentov. Društvo je vaš največji zaščitnik, torej skrbite, da boste imeli plačan asessment.

Pozdravi iz Michigana

Iz Rock Harbor, Mich., pošiljajo pozdrave John in Matt Grdina ter Frank Kuhar. Križarili so en teden po Velikih jezerih na ladji S. S. Alabama.

Zanimive zrakoplovne tekme

Začenši v petek 3. septembra se bodo vršile na clevelandskem zrakoplovnem pristanu jako zanimive zrakoplovne tekme in vrstolomne vaje drznih pilotov. Vsak dan se bo gledalcem nudil zanimiv prizor, ko se bo iz zrakoplovov spustilo naenkrat 30 oseb v padalih na tla. Pilot Lewis Dryer, Clevelandčan, bo napravil pa še posebno vrstolomno predstavo. Spustil se bo iz letala s štirimi padali. Najprej bo enega odprl in padal z njim proti zemlji. Potem bo tega odrezal in odprl drugega, potem še tretjega. Četrtega pa bo imel za skrajno silo, če se pri prvih treh kaj pokvari. Zrakoplovne tekme se zaključijo 6. septembra.

Kaj je in kaj ni dobil predsednik od kongresa

Washington, D. C. — 75. kongres Zed. držav, ki se je odgodil zadnjo soboto zvečer, je porazil mnogo zahtev predsednika Roosevelta. Sledeče so glavne točke, ki jih je skušal Roosevelt doseči. Pri nekaterih je uspel, pri nekaterih ne. Tako je predsednik zahteval, da dobi pravico imenovati šest nadaljnjih članov vrhovnemu sodišču, če se sedanjí člani ne odpovedo, ko dopolnijo starost 70 let. Kongres je to zavrgel. Predsednik je zahteval akcijo glede izboljšav farmerskega položaja. Kongres je to odložil za poznejše zasedanje. Predsednik je zahteval zavarovanje farmerskih pridelkov. Senat je to odobril, poslanska zbornica je pa to odložila. Predsednik je priporočal kontrolo za maksimalne delovne ure in minimalne plače v industriji. Senat je sprejel 40c na uro in 40 urni delovnik, poslanska zbornica je pa zadevo odložila. Kongres je pa dovolil \$1,500,000,000 za relief, odobril zvezno pomoč za državne in mestne projekte, dovolil \$85,000,000 za triletno odpomoč farmerjem.

50,000 mož so izkrcali Japonci na kitajski fronti. Več sto ubitih in ranjenih v silni kanonadi na Šangaj

Šangaj, 23. avgusta. — Najmanj 250 oseb je bilo ubitih in več kot 400 ranjenih, ko so začele padati topovske kroglice v mesto ravno opoldne, ko so hoteli ljudje v opoldanskem odmoru h kosilu. Mnogo tujezemcev je bilo ubitih, ker so kroglice padale v mednarodno naselje. Ljudje so postali vsi zbegani in so iskali zavetja v kleteh.

Topovski projektili so, rušili poslopja in zidovje se je začelo rušiti v silnem oblaku prahu. Policija trdi, da je samo en topovski izstrek povzročil smrt nad 400 oseb. Neki poročevalec za Associated Press piše, da je sam naštel 200 trupel, vseh izmaličenih in v krvi. Ena krogla je odbila fasado

pri trgovini Sincere & Co., druga je porušila department trgovino Wing On & Co. Ena krogla se je zarila v skladišče mornarice Zedinjenih držav na obrežju, toda k sreči ni eksplodirala.

Kraj mesta, kamor so padale topovske kroglice, je eden najbolj obljudenih v Šangaju s svojimi lepimi trgovinami in boljimi hoteli. Ni se moglo še dognati, če so bile kroglice izstreljene po Japoncih ali Kitajcih.

V okraju Woosung so Japonci izkrcali 50,000 novih vojakov. Ta kraj leži severno od Šangaja in so tako Japonci za hrbotom kitajskim četam, ki oblegajo Šangaj.

Obupen položaj ruskih imigrantov. Nad 7,000 jetnikov izpuščenih iz ječe

Šangaj, 23. avgusta. — Najbolj žalosten je položaj ruskih imigrantov, kakih 30,000 po številu, ki so pred leti pobegnili iz Rusije pred boljševiki in si v Šangaju ustanovili svoje naselje. Nekaterih teh so si v letih lepo pomagali do prenoženja. Mislili so, da si bodo v tem mestu ustanovili življsko eksistenco, ko so jih preden so jih poslali na svobodo po en tisoč. Vsak izmed teh je dobil po en koruzni hlebec, nakar so jih naložili na truke in odpeljali v kitajsko naselje, pustec jih tam svoji usodi. 150 policistov s strojnimi puškami je pazilo, da ni noben jetnikov šel po svojih potih prej, ko je prišel v kitajski del mesta.

takozvane Ward Road ječe, bodo izpustili vse jetnike, katerih je nad 7,000. Med temi so morilci, tatovi, roparji, prodajalci narkotičnih sredstev in drugi nizinski sloji, največ med njimi Kitajcevi, pa tudi Rusovi, Angležev in drugih. Mnogo izmed teh je bilo obsojenih v do smrtno ječo. Včeraj so izpustili prvih 1000 in vsak dan jih bodo poslali na svobodo po en tisoč. Vsak izmed teh je dobil po en koruzni hlebec, nakar so jih naložili na truke in odpeljali v kitajsko naselje, pustec jih tam svoji usodi. 150 policistov s strojnimi puškami je pazilo, da ni noben jetnikov šel po svojih potih prej, ko je prišel v kitajski del mesta.

Boj med Mortimerjem in Martinom za nadvlado v avtomobilski uniji

Milwaukee, Wis. — V tem mestu se vrši konvencija delegatov United Automobile Workers of America. Vidi se, da bo prišlo do boja med predsednikom unije Homer Martinom in podpredsednikom W. Mortimerjem, ki se bosta oba potegovala za predsedniško mesto unije. Na konvenciji je zbranih 1,874 delegatov.

Martin dolži Mortimerja, da je organiziral več štrajkov pri General Motors, ki niso bili

avtorizirani od unije. Radi teh štrajkov se je potem dolžilo CIO, da ni držala svoje besede in svoje pogodbe s tovarno. Vsled tega je zelo trpel ugled unije. Nasprotno pa trdi Mortimer, da je Martin sam organiziral oni znani "delavski praznik" v Lansingu, ko so člani UAW zasedli michiganski kapitol. Martin se je izjavil, da bo zastavil vse svoje sile, da se Wyndham Mortimerja porazi pri volitvah na konvenciji.

Biez primarnih volitev

Paul C. Owens, demokrat, in Victor Cohen, republikanec, sta bila proglašena kot polnomočni kandidata za councilmana v 27. vardi, ne da bi jima bilo treba iti v primarne volitve. Mestni čarter namreč pravi, kjer sta samo dva kandidata, postaneta polnomočna za glavne volitve, ne da bi bilo treba o njihju glasovati pri primarnih volitvah. S tem si bosta kandidata prihranila gotovo precej denarja in truda.

Proti fašistom

Clevelandska podružnica Lige proti fašizmu in vojni bo stavila na mestno zbornico zahtevno, da začne s preiskavo glede neke nazijske organizacije v Clevelandu in proti takozvanim "srebrnosrajčnikom," ki gojijo fašistične ideje v Clevelandu. Člani proti-fašistovske lige so že dalj časa preiskovali poslovanje nazijev in srebrnosrajčnikov v Clevelandu.

Vstopnice za koncert

Vstopnice za koncert Zdrženih mladinskih pevskih zborov, ki se bo vršil 19. septembra, si že lahko nabavite pri pevcih in pevkah teh zborov, pri odboru, ali v slaščičarni Mrs. Makovec v S. N. D. Rezervirajte si sedeže sedaj!

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naselbinah

Iz Chester, Ill., se poroča: Vincenc Jankovič, star 30 let, doma iz Rockforda, Ill., je bil zadnje dni najden mrtev v svoji celici v tukajšnjem zavodu za umobolne. Bil je zadavljen in najbrž si je sam vzel življenje. Jankovič je v minulem letu ubil svojo mater in sodišče ga je februarja meseca spoznalo za umobolnega.

slovenski, eden hrvatski. Vozeč se z avtomobilom od Hibbinga na piknik sta se ponesrečila Nick Srdič in Peter Malenovič. Slednji se nahaja v kritičnem stanju v bolnišnici.

Poznani misijonar Rev. Vital Vodušek se v spremstvu Mr. Viktora Mladiča začasno muči v Tia Juana, Mehiko.

V Johnstownu, Pa., je v bolnišnici umrla Mrs. Mary Šemerl, ki zapušta šest mladoletnih otrok, ki so ostali sirote, kajti njih oče je tudi umrl že lansko leto.

Rojaki v Denverju, Colo., so nabrali \$58.50 v prostovoljnih doneskih, kar so poslali za pogorelo cerkev v Hinjah.

V Rock Springsu, Wyo., je nenadoma umrl John Mrak, star 33 let. Rojen je bil istotam. Zapušta ženo in tri otroke ter starega očeta, ki ima že nad 90 let, in enega brata, vsi v Rock Springsu. Pokojni je bil sin dobri poznanega John Mraka, gostilničarja in trgovca z avtomobili.

Kaznovani brivci

Pretekli teden je bilo pozvanih v Columbus 12 brivcev iz Clevelanda v St. Clair in Superior Ave. okolišu. Brivci so bili obtoženi, da so njih prostori zdravju škodljivi, nesnažni in ne odgovarjajo predpisom državnih postav. Vsi brivci so bili kaznovani s suspendacijo od 5 do 60 dni, kar pomeni, da tekom tega časa ne smejo opravljati svojega posla, obenem pa morajo brivnice temeljito očistiti in jih narediti sanitarne. V nesnažnih brivnicah se mnogokrat dobijo razne grinte in hraste, katere v mnogih slučajih ni mogoče več odpraviti. Med suspendiranimi brivci ni bilo nobenega naših ljudi, kar znači, da so naše brivnice sanitarne.

V soboto ni piknik

Združeni klubi v Euclidu, "Sims for Mayor," sporočajo, da ne bo piknika v soboto in nedeljo, na Močilnikarjevi farmi, ampak samo v nedeljo popoldne. To se je preuredilo radi tega, ker je v soboto napovedanih več drugih piknikov.

Gozdni požar zajel delavce, 12 mrtvih

Cody, Wyo. — V Pogorju Absoraka je izbruhnil gozdni požar, ki je zajel CCC delavce, v katerem je zgorelo 12 delavcev, kolikor je znanega doslej. Mnogo CCC delavcev, ki so gasilni požar, je bilo pripeljanih v Cody, strašno opečenih in jih lečijo v bolnici. Nekatera trupla so tako ožgana, da se jih sploh ne more spoznati. Šele iz liste CCC delavcev se bo razvidelo, katere se pogreša. Ogenj je uničil kakih 2,000 milj gozda.

Važna seja

Slovenski demokratski klub v Euclidu ima v sredo večer, 25. avgusta posebno sejo v Društvenem domu na Recher Ave. Prizide vsi člani, da se vse uredi radi piknika.

Zaroka

Mrs. Theresa Verbič, 983 E. 76th St., sporoča zaroko njene hčerke Frances z Mr. James Jevnikarjem, 727 E. 160th St. Čestitamo!

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$8.00.
 Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 198, Tues., Aug. 24, 1937

BESEDA IZ NARODA

Na obisk v New York

Piše M. I. Lah

Znano mi je, da smo prav z malo izjemo vsi Slovenci, kar nas je v Zed. državah, potovali skozi omenjeno mesto ter pristali v tem svetovnem pristanišču. Tudi vem, da je na tisoče, da na milijone oči trepetajoče zlejo z morja v ta mogočni pristan, katerih želje so plavale v mogočni kip Svobode ter iskale srečne bodočnosti v novem delu sveta.

Tudi jaz sem v letu 1907 še daleč na morju pred jutranjim svitom gledal v ta kip. Bilo je med tretjo in četrto uro zjutraj. Potniki na ladji so po vednevni, viharni vožnji trdno zaspali, saj je bilo to prvič po petih dneh vožnje, da nas ni premetavalo.

New York! se je glasilo, zasumelo je, vse je gibalo v nekem pritajenem presenečenju in pričakovanju in hiteli smo na krov. Eni so bili napol oblečeni, med temi tudi jaz, vsi pa smo kazali s prstom v tisto močno luč v daljavi, krog katere je tisočero drugih. Ampak tista luč je prava, ki se nahaja v rokah simboličnega kipa Svobode, katerega smo tolikokrat videli naslikanega še v Evropi.

Pene morskih valov se niso več metale čez krov, bilo je slišati le še navadno pluskanje ob stene ladje, ker penasti preval vode, ki jo je rezal parnik na dvoje.

Ni mi dalo, da ne bi šel te novice sporočiti mojemu očetu, s katerim sem potoval. Nisem ga našel ne v kabini in ne zunaj na krovu. Srečal sem ga šele pozneje, ko je opiral po stopnicah skupino žen in otrok, da jim pomaga na krov. Ta skupina in večina drugih potnikov, ni bila iz kabin celih pet dni.

Prišlo se je daniti, pomorski svetilniki in lučice v daljavi so izgubljale svoj vtis pred svetlobo, ki je nastajala. Približali smo se med tem zaželjenemu cilju. Pred nami je kot oltar stal prizor mesta New Yorka. Preveč je bilo to zadočenje za nove oči, tako sem vsaj jaz občutil, ki sem želel v svojih mladih letih vse videti in vedeti. Nebo:tične stavbe, med katerimi je bilo Singer poslopje najvišje, so se mi zdeli neznanski velikani. Pradeti pa morju in pristanišču, naduljučna železnica in mnogo drugih zanimivosti, za katere sem takrat vedel, ali jih deloma videl, so mi vtisnile željo, da naj bi nekdo prišel čez, ko bom prišel v New York ter si po svoji volji vse to ogledal. Takrat, ko sem stopil z ladje, nisem imel prilike videti in si ogledati te zanimivosti, ker so nas takoj odpeljali v nabito polni ploščati ladji na izseljeniški otok, Ellis Island, potem pa zopet na neko postajo in odšli smo kot tisočeri pred nami in za nami.

Trideset let je preteklo od takrat in med tisočeri doživljaji, ki jih povprečen človek doživi v taki dobi, mi je še vedno tlela želja, pogledati to mesto. Ključno je prišlo, dopuščal mi je čas, malo se je treba posiliti, pa gre. Iz prejšnjih izkušenj sem si želel izbrati tak čas, da bom sam s ženo in ne v drenju. Ker pa sem se odločil za ta obisk na kratko, nisem imel niti časa obiskati prijatelje in znance v New Yorku in sem na ta način čisto sam in žena pregledal, v kolikor mi je dopuščal čas.

Torej v razumevanju, da je veliko naših rojakov, ki so nastanjeni v tem mestu in vsi oni, ki so enake obiske bolj popolno izvršili, smatram, da jih ta članek ne bo zanimal. Oni pa, ki jih je mnogo, da niso bili tam že tako dolgo kot jaz ali pa še dlje, bodo pa morda za zanimanje sledili, ko bom po možnosti opisal vtise iz te svetovne metropole.

Izbral sem si čas na nedeljo zvečer, da odpotujeva. Od 6 do 7 so trije vlaki, ki peljejo po NYC progi proti New Yorku. Izbrala sva si prvega, ki je imel nekoliko zamude ter bil tako nabasan, da sva ga pustila iti brez naju, češ, drugi bo boljši. Naj ta vlak pobere vse one, ki se jim še bolj muči ko nama.

Drugi vlak, ki je takoj potem prišel, je bil enako poln. Pripregli so še en voz, kamor vstopiva. Komaj se je začel pomikati ta vlak, je že prihajal tretji. Potrpeti smo morali v gneči.

Žena mi pripomni, da sva sva sva izbrala čas, boljše bi bilo zjutraj. Morda je to res, toda ne bova odlašala, pa naj kaj pride vmes, pa sploh ne bi nikamor šla. Saj sem pred letom dvakrat sporočil prijateljem tam, pa me ni bilo. Sedaj gremo, pa mirna Bosna.

Sprevednik je stal na verandi zadnjega voza in od časa do časa pomahal s svetiljko. Pred nami in za nami po en vlak z nekaj milj razdalje. Do Erie, Pa., je izstopilo skoro polovico potnikov. Večina so bili v Clevelandu na razstavi. V Buffalo smo se presedli ter se peljali proti vzhodu. Po par urah vožnje so se kupeji zopet izpraznili, da smo lahko komodno posedavali po mehkih sedežih ter malo zadržali.

Rad bi bil tisti čas sedel ob kolesju lokomotive, ko je gremela po tračnicah in od časa do časa tulila pred križišči cest, da bi videl in gledal one težke komade mehanizma v akciji, pri katerih sem v NYC tovarni zaposlen. Posamezni deli, strašno težki, se sedaj gibljejo z lahkoto kot perje. Človeški um je upregel par, da niti ne čutiš v udobnih Pullman vozovih, ko vlak drvi čez širni kontinent.

Bolečine v vratnih mišicah so me zbudile. Moral sem spreminiti položaj. Čez par ur je bilo še hujše. Drgniti sem moral vrat z roko, menda mi je kri zastala po žilah od nenavajene lege. Zvedel sem, da zdaj že drvimo proti jugu, da smo že zapustili Albany, kjer se cepijo železniške proge v Boston in New York. Polagoma se je začelo daniti. Ob desni in deloma tudi ob levi strani proge stoji voda, na desno je več milj široka. V ozadju obločnato hribovje. Mala naselja z ribiči in vmes razkošna poletna bivališča je vedno pogostejše opažati. Videti je tu takoj, da ima tu svet trdo podlago sivega in rujava kamna, ki se odločno kaže med zasekami železnice. Včasih se zdi, da je proga med dvema vodama, deloma se pa tudi dvigajo hribovi, skozi katere so krajšji predori. Svet se tu hitro spreminja, a voda na desni ostaja enako široka. To je znani zaliv Hudson. Izletne ladje in tovarni splavi na vodi in razne industrije na bregu oznanjajo, da se bližamo mestu. Vedno v večji množini je vse to opažati. Že se počasi izgublja prazna zemlja, vedno bolj je nagoščen svet z vsemi mogočnimi stavbami.

Sonce predre ozračje, vodne ptice se spuščajo za svojim plenom, tisoče meglic se zdi, da spuščajo vodno gladino. Pečine ob levi strani vode oddajajo rdečkast odivs jutranjim žarčkom, po cestah se pojavlja promet. Napočil je dan. Navaden dan za ljudi v tem predmestju, a čisto nov dan za naju, ki sva obdovovala ta dan v novem kraju.

Vlak že dolgo ni ustavil, no, čemu pa, saj gremo v New York. Kdor pride do sem, bo šel še naprej in že sem oprezoval, od katere strani zagledam nebotične velikane. A ni jih še videti. Ves načrt mi naenkrat prekriža vlak, ki zapelje pod zemljo in že švi-

Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarju za god

Poletje klasja polju je prineslo, v prekrasen plašček je odeta plan; a nam je podarilo sreč še drugih — prineslo nam je Vaš godovni dan.

Vrtnar ste Vi, mi smo cvetice Vaše, kako skrbite, delate za nas, kako prilivate z besedo božjo in nam žrtvujete svoj dragi čas.

Hvaležni smo za to, gospod častiti, čestitke Vaš poklanjamo za god, naj tisoč sreč natrosi Vam na pota in dolgo še ohrani Vas Gospod!

Rudolph Praznik.

Josipa Goloba v Mariboru. Oče ni mogel preboleti izgube svojega edinega sina. Postal je mračen in mislil je le na smrt. Te dni pa je neznankam izginil. Povsod so iskali obupanega moža in naposled so ga našli v bližnjem gozdu obešenega.

IZ PRIMORJA

—V Buenos Airesu sta se poročila Anton Santel in Josipina Žurga iz Bača.

—V Argentini se je zgubil, kamor se je izselil 1929., Ciril Kerševan iz Gradišča. pri Prvačini.

—V lanskem letu se je vkrcalo v Trstu na parnike, ki vršijo potniški promet z bližnjimi kraji in Trzicem, Gradžem do Benetk (kabotaža) okrog milijon ljudi. Prav toliko se jih je tudi izkrcalo. Nobeno drugo mesto v Italiji nima toliko obrežnega prometa kot Trst, kajti vsa druga daleč zaostajajo v tem pogledu. Napoli beleži komaj 445.000 oseb, druga mesta pa še mnogo manj. Da ima Trst toliko prometa je treba pripisati dejstvu, da se nahajajo na robeh tržaškega zaliva mnoga mesta, ki težijo v Trst in zaradi tega ker je vožnja po morju cenejša in pa tudi hitrejša ter bolj dostopna, kakor po suhem, kjer hribovit svet ovira promet. Poleg vsega tega ima Trst centralno lego v kotu zaliva. Bepetke na primer, imajo le 10.000 prometa.

—Trst, julija 1937.—V St. Petru na Krasu je ob neki priliki imel govor pokrajinski fašistični tajnik za Trzasko, poln hvale in navdušenja za današnje stanje in vodstvo v Italiji. Stresel je vsepolno dobrih naukov, ki jih je našim ljudem toplo polagal na srce in jih pozival v svojem zanosu, naj bodo zvesti svoji materi državi in njegovemu vodji, da morajo poslušati njegove ukaze, da je dolžnost brata, da izda brata, če mu slučajno uide kakšna nepodobna misel ali želja. Zahteval je od navzočih, da zasledujejo one, ki razširjajo prepovedane letake, ki razobešajo antidržavne zastave in ko jih izsledijo, morajo vsakega na mestu ustreliti. Tajnik faš. stranke v Il Bistrice, učitelj Vigilanti, pa je pozval fašiste, naj privlečejo vse žilavke na dan, steklenice z oljem in naj bodo pripravljene v vsakem slučaju, da stopijo v akcijo.

To so nauki, ki jih prejema-jo naši ljudje ob posebnih prilikah in navodila, ki jih imajo člani fašistične stranke in se morajo seveda ob vsaki priliki tudi po njih ravhati.

—Angleški poslanik in popotna ženica. Teta Lenka iz Kroppe je bila nedavno v Ljubljani. Ne gre pogostokrat od doma. Da, prav redki, zelo redki so dnevi, ko jo zanese v Ljubljano. Pa nič čudnega. Nad osem križev ima na ramah. Omenjenega dne se je vračala iz Podnarta domov v Kropo. S culo in košarjo je z muko ubirala ne baš kratko pot in pešala pod bremenom. Bila je zamišljena, kot jo nenadno zmoti brnenje avtomobila, ki je brzel po Lipniški dolini. No, teta ni dolgo zrtoljago in je hitela dvigati roke in z mahanjem opozarjati bližajoči se elegantni avto nase. Gospodje so jo opazili. Avto je obstal. "Tako sem posadili na mehak sedež, z njo tudi vse blago in že je odhitel avto proti Kropi. Lenka je bila doma. Ljudje pa so ji povedali, da se ni peljala z nikomur drugim, kakor z angleškim poslanikom v Beogradu, ki se je vozil po Gorenjskem in na Bled.

—Nova žrtev Storžica. —Javnost še dolgo ne bo mogla preboleti velike nesreče, ki je na velikoočni ponedeljek zadela sedem mladih fantov s Fabrike pod Storžicem, a zdaj so lepi solnčni dnevi terjalji novo žrtev. V soboto zjutraj je pod vrhom Storžica blizu Predvod padel v prepad Florijan Likar z Golnika in obležal mrtev.

—Vino ga je ubilo.—Vino ga je ubilo. V Čepincu blizu Čakovca je kmet Martin Greguš stavil, da bo za svoj god dva dni in dve noči nepretrgano pil. Pil je že 36 ur. Ko je pa hotel oditi po novo zalogo vina, se je zgrudil mrtev na tla.

—Oče je sledil sinu v smrt. Pred meseci se je smrtno ponesrečil sin brivskega mojstra.

Svoboda in tlačanstvo

Te dni je imel kongresman Emanuel Celler iz države New York v kongresu govor, kateri je zelo zanimiv in zelo času primeren, in ga prinašamo na tem mestu:

"V Ameriki imamo še vedno nekaj finančnikov in industrijalcev, ki so prepričani, da bi bil fašizem nekaj koristnega za Zedinjene države. Tekom zadnjih mesecev, ki so bili prenapolnjeni z delavskimi spori, so nekateri slabo poučeni ljudje začeli misliti, kako silno koristi bi bilo diktatorstvo v Ameriki. Prepričani so, da bi ameriški "Fuehrer" naredil mir v tej zmešnjava in tako potegnil industrijo in finance iz močvirja.

"Tem ljudem ni potrebno pripovedovati, kako diktatorstvo zatre svobodo mišljenja, kako se zatre svobodno ča-sopisje, kako se pritisne na ves narod železno pest, in kako bi v trenutku zginile vse one svobodščine, za katere so se prvi pionirji Amerike tako junaško borili. Imeti moramo močnejši argument, da pokažemo tem ljudem kam v resnici vodi diktatorstvo.

"Tem ljudem moramo pokazati, da fašizem in nacizem nista samo zakleta sovražnika delavstva, pač pa sta enako zakleta sovražnika industrije, trgovine in financ. Kajti nacizem ni družega kot prikrit socializem. Razlika je v tem, da o socialistu veste, kakšno prepričanje ima. Oni bi radi nacionalizirali industrije, ki so sedaj privatna lastnina. Toda naciji tega nikdar ne povedo. Toda v praktičnem oziru povzročajo še vse kaj hujšega. Oni tlačijo nemško trgovino in industrijo. Oni krajejo privatno lastnino in jo izročajo v roke birokratične države.

"Nemško časopisje je pred kratkim poročalo, da name-rava nemška vlada podeliti nemškemu narodu novo koncepcijo lastninskih pravic, ki se korenito razlikujejo od ortodok-snega kapitalizma. Glasom novih nemških civilnih postav ne bo nobene potrebe za abstraktne lastninske pravice, katere je znani nemški ekonomist dr. Koehler tako-le tolmačil:

"Kapitalistični ekonomski sistem je najslabši in naj-bolj neznošen izmed vseh sistemov. Kapitalistični ekonom-ski sistem nikakor ni produciral narodnega bogastva v do-volj velikem številu, da bi vplival na vse enako. Pod tem sistemom se narodno bogastvo enostavno uničuje, viri narodnega bogastva izginjajo, in dočim je par ljudi srečnih, pa zaostaja ogromna narodna masa v vsem, kar ji je najbolj potrebno v življenju.

"Ko čitate te besede boste nehoti morali priznati, da je to navaden plagiatt Karla Marxa. Toda v resnici so te nauke že skoro uresničili v nemškem narodu z natančnostjo in resnostjo, ki je lastna Nemcem. V letu 1934 je nemška vlada vpeljala takozvano "postavo organske rekonstrukcije nem-ske trgovine." Ta postava je vpeljala direktno vladno kon-trolo nad slehernim nemškim trgovcem, od zadnjega vaškega štanta pa do največje department trgovine v Berlinu. Mi-nister za ekonomijo izvaja to kontrolo. Nemci so prej imeli svobodno trgovino, a danes je kontrolirana iz malega urada Hitlerjevega pristaša. Nemškega trgovca danes komandira-jo in s postavami preplavljajo, da ne ve, ali je on lastnik trgovine ali država.

"Na vseh poljih, na eksportnem in importnem, pri do-ločevanju cen, med farmarji, med bankirji, pri davkih, pri vsem danes v Nemčiji ni nobenega Boga, pač pa je edini Bog gospod Hitler in general Goering je njegov prerok. O, prerokovi je danes mnogo v Nemčiji, kot v sosednji Rusiji, toda industrija ne vidi nobenega dobička, in dobiček bi bil mnogo bolj dobrodošel kot pa preroki.

"Vsa Nemčija se danes hitro spreminja v ogromno to-varno za izdelovanje orožja. Vse drugo se mora orožju umakniti. Nemški voditelji so mnenja, da je top več vreden kot pa kos kruha, in veliki nemški industrialist danes enako čuti pomanjkanje kot najbolj slabotni otrok v Nemčiji.

(Konec prihodnjic.)

Kaj pravite!

Mrs. Francka Kodrič piše o hudi poplavi na Dolenjskem. Pritožuje se, da je minilo tri dni, pa še ondkoder kake banovinske ali državne pomoči. Mrs. Kodrič si pri tem najbrže predstavlja Ameriko. Tukaj je nocoj kaka katastrofa, drugi dan je pa že denarna in druga pomoč na mestu. Amerika je le ena in tudi de-nar je tukaj vedno pripravljen za take slučaje. Zato pa: povsod je dobro, v Ameriki je pa najboljše. Pa se še dobijo ljudje, ki ni-majo za to deželo drugega kot kritiko in zabavljanje. Ti pač niso še poskusili kaj resnično hudega.

Mestni očetje v Massillon, O. so ukazali, da se odstranijo z ulic vse rante, h katerim so farmarji privezovali konje. Kmalu bo v Ameriki tako kot v Trstu, kjer je Ribničan jamral, da ni nobe-nega plotu, kamor bi lisca privezal.

Koncem konca je pa vse govorenje, da bo zmagal pri voli-tvah ta in pa ta, nezmiselnost. Volitev odločujejo tisti, ki malo go-vorijo, imajo pa svoje mnenje jasno stalizirano in na volivni dan volijo po svojem prepričanju. Velika je moč volivecev.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po naméh izvirniku K. Mava

Komaj smo namreč spet sedli, sta že prijezdila na dvorišče dva tuja človeka. Pogledali smo.

Njuna zunanost ni bila prav nič priporočljiva. Njuna konja sta bila za nič in vsa upehana, stari mrhi, ki bi za nju niti mesar nič ne dal. In jezdeca sta bila razcapana in raztrgana, prava potepuha.

"Nova gosta si dobil!" sem pripomnil handžiji.

"Takah ne maram! Napodil ju bom!"

"Ali smeš?"

"Zakaj ne?"

"Nad vhom imaš zapisano, da je tu gostilna. Vsak sme vstopiti, ki zmora za požirek rakije."

"Pa hiša je moja! In kdo mi more kaj, če zabranim vstop ljudem, ki jih ne maram?"

Mislil je oditi. Pa zadržal sem ga.

Capina zunaj na dvorišču sta bila moja dobra znanca. Tista dva sta bila, ki sta v družbi skilavega melniškega handžije, berača Sabana, trgovca Glave in Deselimovega brata sedela v tajni "klubovi sobi" pod golobnjakom. Na mah sem seveda tudi vedel, da sta namenjena v Strumico. Manah el-Barša ju je s svojimi tovariši čakal v strumski razvalini, sporočila bi mu naj, kako so v Melniku opravili z nami. Tistikrat sta pravila, da se jima mudi. No, pa jima ravno ni bilo videti, da hitita.

Nenadno srečanje je bilo kajpada silno po moji volji. Saj sta mi potepina lahko služila za kaži potočnik skrilavišču naših beguncov, če bi jih sam ne našel.

In njuna navzočnost mi je poveljala, da begunci se ne slutijo, kako blizu smo jim že, da torej varno in mirno sedijo v razvalinah strumiskega gradu.

In izkoristiti sem mislil njun obisk. Prisluškoval bi.

Svetovalec sem handžiji:

"Pusti ju v sobo."

"Zakaj?"

"Rad bi slišal, kaj se bosta menila."

"Čemu? Tebi je pač lahko vseeno, kaj se taki capini pogovarjajo!"

"Topot ni vseeno. Tale lopova dobro poznam. In važno je za mene, kar se bosta menila. Pa tudi za tebe!"

"Poznaš ju? Odkod?"

"Ti bom pozneje pripovedoval, kako smo se seznanili."

"In zakaj bi naj bili njuni pogovori tudi za mene važni?"

"Toliko ti povem, da sta namenjena za tvojimi sinočnjišnimi gosti."

"Kako to?"

"Njihova zaveznika sta."

"Ni mogoče!"

"Da! In zato bom prisluškoval. Seveda ne smeta vedeti, da smo tukaj. Poznata nas le predobro. Ne smeta videti ne nas ne naših konj."

"No, to se da narediti. Skrij-te se v spalnico, zaklenil vas bom! Ne bosta vas našla."

"Moji tovariši se naj le skrivajo v spalnico, sam pa bom prisluškoval."

"Ne vem sicer, ali boš kaj posebnega čul, prisluškuješ pa lahko. Pojdi sem, skril te bom."

Peljal me je za vrbovo steno. Visoki debeli snopi protja so sloneli v kotu, pripravljene najbrž za kako novo steno.

"Za te snope se skrij!" je pravil. "Capinoma je videti, da nista vajena šepetaje govoriti. Prava gobečdača in kričičača se mi vidita da sta. Dobro ju boš čul. In skozi špranje ju lahko tudi opazuješ."

"Kaj pa, če pogledata za steno?"

"Postavil bom snope tako, da te ne moreta opaziti. Le kar počeni v kot!"

"Dobro! Pa eno se še morava prej zmeniti!"

"Da potepuha prej ne vstopita!"

"Ne bosta! Se jima nič ne mudi. Pogledaj, po dvorišču se sprehajata!"

Torej poslušaj! Pred njima moram odjezdi v Strumico. Tudi tale lopova sta namreč v Strumico namenjena."

"V Strumico? Odkod pa to veš?"

"Vem. In ti boš jezditel z menoj!"

"Jaz? Čemu?"

"Da poiščeš tatova in da dobiš svoj denar nazaj."

"Misliš, da so tatovi odšli v Strumico?"

"Skoraj prepričan sem."

Brž osedlav svojega konja in ga spravi z našimi konji vred na kraj, kjer jih tale dva ne moreta opaziti. Nato se vrni, jima postreži, pa se kakorkoli izgovori in opraviči, pa odidi ter počakaj pri konjih! Koj ko bom dovolj izvedel, bom zlezal iz skrivališča ter skozi spalnico za hišo in h konjem. Nemudoma bomo odjezdili.

Pojdi, da te ne najdeta! Pa vse dobro opravi!"

Šel je.

Novima gostoma se res ni mudilo. Zlezal sem iz splovn in prežal skozi okno za njima.

Po dvorišču sta stopala in postajala pri vratih hlevov, menda da bi pogledala, ali bi se ne našla kje "kaka malenkost, ki bi jo skrivaj vzela s seboj," kakor je menil handžija.

Varno sem se spet skril in čakal.

Korak je zašuštel za menoj.

"Gospod, kje si?" je šepnil Halef za steno.

"Tukaj! Kaj hočeš? Kako si spet nepreviden! Spravi se v spalnico! Vsak hip utegneta priti! Vse mi boš pokvaril!"

"Kaj še! Capinoma se nič ne mudi. Po hlevih stikata in ogledujeta gospodarjeve konje."

Rekel si, da ju poznaš. Je res?"

"Da! Poberi se!"

Ni se dal odpraviti.

"Kdo pa sta?"

"Ju ne poznaš?"

"Ne."

"Pa imaš sicer bistvo oko in dober spomin! Nisi opazil prave, ki visi enemu od njiju za pasom?"

"Seveda sem jo."

"No, kje pa si že videl tisto pračo?"

"Mar vem—?"

"Moral bi vedeti! Misli na golobnjak!"

"O gospod, na golobnjak v obče nočem več misliti! Kadar se spomnim na njega, bi te najrajši prosil, da mi pripelješ krepko zausničko!"

"Si nisi pogledal ljudi, ki so sedeli spodaj v sobici?"

"Tiste, ki je na nje zropotala mačka s krepelci vred? In tista mačka sem bil jaz! Da, tiste ljudi sem si zelo natančno pogledal!"

"Tudi tista dva razcapana človeka, ki sta sedela ob steni?"

"Da, gospod, spominjam se ju. Res je imel eden pračo za pasom. In misliš, da sta tista dva prišla za nami?"

"Seveda sta!"

"Čemu?"

"Nisi še bil v golobnjaku, pa nisi čul, ko sta pravila, da jima je Manah el-Barša naročil, naj jezdit v Strumico in naj javita našim ubežnikom, kako so z nami opravili v Melniku."

"A tako! No lepo vest jim neseta! Kako bodo zijali naši prijatelji iz Odrina, ko bodo čuli zgodbo o golobnjaku, o kihanju, o podu, ki se je udril, o pretepu in kako smo nenadoma izginili iz Melnika—"

(Dalje prihodnjic)

Mamba

"Ali ste že kdaj srečali črno mambo — najnevarnejšo strupeno kačo?" je začel pripovedovati na parniku neki afriški raziskovalec. "Se ne? Hvalite Boga! Če koga mamba ugrizne je isto, ko da je že mrtev. Da bi me ne rešilo zgolj golo naključje, bi zdajle ne sedel živ med vami. Pa, da povem, kako je bilo:

Na moji farmi je bil zaposlen neki črnc, ki ni mogel drugače, ko da je imel zdaj pa zdaj predolge prste. Vsakršen opomin je bil odveč in slednjič sem ga dal pretpsti. Drugi dan je črnc izginit. Seveda nisem nobene solze potočil za njim, saj sem dobil kmalu drugega delavca. Pač pa sem imel vse naslednje dni občutek, da mi grozi nesreča, ker mi je moj sluga zaupal, da se je črnc zakel proti meni. Dovolj dolgo sem živel v tistih krajih in sem se zavedal, da take grožnje niso prazne marne. Vedel sem, kako so črnci masčevalni in kako iznajdljivo znajo izvesti svoj sklep.

Iz previdnosti nisem šel nikoli brez orožja iz hiše in vedno sem preiskal vse prostore, ko sem prišel domov in preden sem se ulegel.

Saj bi se bil mogel obdati s slugami in imeti iz njih vrst pravo pravcato telesno stražo. Vendar mi boste pritrtili, da ni dobro pokazati tem ljudem, da si v strahu. Teden dni je minilo brez vsakršnih pripetljev in že sem bil na vso to zadevo pozabil.

Pa sem se nekoč dopoldne svoje ljudi sem bil postal na polje in sem se sam vrnil v prazno hišo — usedel k pisalniki mizi, da dokončam neko pisanje. Dasi je bilo okno moje delavnice ves čas odprto, mi ni niti na mar prišlo, da bi bil preiskal hišo in bližnje okolice. Nikoli bi se ne bil domislil, da bi me mogel črnci sovrastnik poiskati pri belem dnevu. On je pa iz izkušnje vedel, da sem ob tej dopoldanski uri sam doma. Toda na kratko vam moram še nekaj pojasniti. Moj pisalnik je stal ob steni nasproti oknu. Zatorej sem med delom kazal oknu hrbet. Nad pisalnikom je visela podoba pod steklom. Če vam še povem, kaj je bilo vse na pisalniku, storim to zato, ker spada v mojo zgodbo. Zraven pisalnega orodja je stala poslikana lončena vaza, kamor sem deval tobak. Navaden sem bil, da sem med pisa-

njem zdaj pa zdaj kar brez misli segel v vazo po tobak in si natlačil pipo. To jutro pa nisem storil tega, ker sem vprav hotel dati v vazo svežega tobaka.

Ko sem vprav vneto pisal, sem se iznenada ozrl v podobo nad mizo, in sem v šipi zagledal, da je neki črnc kupal v mojo sobo. Kakor blisk mi je šinilo v glavo: to je oni črnc! Skrivaj se je po pušči, opazoval kdaj bom sam in zdaj preži name. Kaj neki mi bo storil? Videti je bilo, da nima nobenega orožja, sicer bi me bil pač že iz zasede ustrelil. Sicer pa mu ni moglo go-diti kaj takega, kar bi povzročilo hrum in trušč in bi priklicalo tuje.

Seveda ni črnc niti slutil, da ga opazujem v šipi podobe. Nepremično je stal pri oknu in je imel glavo le toliko čez polico, da me je mogel dobro opazovati.

Kaj naj storim? Samokres sem imel v žepu jahalnih hlač, ki so bile v spalnici, saj sem se bil koj po prihodu domov preoblekel. Če bi vstal in šel v spalnico, bi izgubil črnc iz pogleda in tega nisem smel tvegati. Tedaj sem se nenadoma spomnil, da morem nekaj storiti s čimer bi ga prepodil ali se ga celo za zmeraj iznebil. Od črte do črte sem se z roko dotipal do lončene vaze, jo zgrabil, se bliskoma obrnil in jo zagnal naravnost črncu v obraz.

Sledil je krik — nato je izginila glava z okna. Zadovoljno sem si mislil, da se je črnc vsaj pošteno prestrašil, če drugega ne. Vsaj tobačna vaza se je prestrašila, zakaj natančno sem slišal žvenket črepinj.

Z nekaj skoki sem bil pri oknu in sem pogledal nizdol. Kar sem zagledal mi je za hip ustavilo bitje srca. Črnc je nepremično ležal na tleh; od njega je pa počasi zvijaje se lezla — črna mamba.

Se nekaj ur je živel. A ker nismo imeli nikakega seruma, ga nismo mogli rešiti. Hladnokrvno mi je še priznal, preden se je za večno onesvestil, da je bila mamba meni namenjena. Ni si dal prej mi-ru, dokler si ni nabavil te kače. Potem se je bil zjutraj splazil na farmo, se skozi okno povzpel v mojo delavnico in je vtaknil mambo v tobačno vazo. Sklepal je čisto pravično, da me bo brez dvoma ugriznila v roko, čim bom odprl vazo, da bi si vzel tobaka

za pipo. On pa me je — seveda ni vedel, da ga vidim — opazoval, da bi bil videl kako se bom od kačjega strupa zgrudil na tla. Bolj netvegane maščevanja si ne bi bil mogel izmisliti. Saj, kdo bi se bil domislil, da bi bil njegova obdolžil? Je bila pač mamba, ki se je zalezla v hišo — pa konec! Ko se je pa vaza razbila na trdi črncovi lobanji, tedaj ga je osvobodena mamba pač takoj ugriznila v obraz in tako se je zgodilo po besedah pregovora teh krajev, da je priletela puščica nazaj v strelca. Rad bi si bil mambo shranil v špiritu za spomin. Žal, sem jo pa v tistem strahu kar na kosce razsekjal.

Kako so kupovali in prodajali našo zemljo

Dne 11. aprila t. l. je prinesel "Popolo d'Italia" dolg članek izpod peresea Angela Gattija, ki je izrazil svojo nejevoljo zaradi tega, ker se je proslava nekdanjega generalissima Gadorne preveč zavlekla. To se ni spodobilo, saj je bil Cadorna kljub temu velik mož. Če so ga zadele nesreče, ni bila to njegova krivda. Pri tem je opisal tudi vse njegovo delovanje neposredno pred dobo svetovne vojne. Bil je že takrat poveljnik vseh italijanskih vojnih sil, ko se Italija še ni odločila za katero stran naj bi se vojskovala. Cadorna je bil tisti mož, ki se je prav za prav še odločil skupno z italijanski diplomacijo, da se Italija ocedeji od trozveze (Nemčija, Avstrija, Italija) in da pristopi antanti.

Da dobimo jasno sliko položaja tik pred svetovno vojno, moramo orisati celoten položaj v taktarni Srednji Evropi.

De obdrža svojo politiko ki je močno dišala po konservatizmu, so se Rusija, Nemčija in Avstrija združile v trozvezo, da bi bile kot protitež napram Franciji in Angliji. Takrat je bila na strani Francije tudi Italija, saj je baš Francija doprinesla največji del k ustanovitvi italijanske kraljevine in je bilo med njima tudi iskreno prijateljstvo. Toda po l. 1883, ko je Francija zavzela Tunis se je prijateljsko razmerje med Francijo znatno ohladilo. Italija je namreč dolgo časa mislila, da bi si prisvo-jila Tunis, ki bi bil zanjo velikega vojaškega, političnega in tudi gospodarskega pomena, toda Francija ji je to deželo vzela

skoraj pred nosom, ko se je Italija pripravljala za osvojitvev in ko je že bila gotova, da bo njena kolonija. Zato se je Italija razočarana oddaljila od Francije in se naslonila na Avstrijo in Nemčijo, ter je tudi tako zamjenjala Rusijo v trozvezi, ki je že prej iz nje izstopila.

Ko je izbruhnila vojna med Avstrijo in Srbijo, bi Italija morala kot član trozveze stopiti na stran Avstrije in pričeti vojno proti antati. Italija, kot bomo videli, se je tudi dejansko pripravljala na to. Avstrija je začela z njo s svoje strani direktne pregovore in je nudila za njeno pomoč poleg dela francoskega ozemlja ter obrežja (Korziko itd.) tudi nekaj svojega ozemlja, in sicer Trst, Južno Tirolsko, del Goriške in Kranske ter nekaj dalmatinskih otokov. Trst pa bi imel postati svobodna luka. Toda tudi na strani antante so bili pridno na delu, da bi pridobili na svojo stran Italijo. In to se jim je kmalu posrečilo. Oni so tudi nudili več, kot je mogla nuditi Avstrija in Italija je pristopila k antanti in postala zopet sovravnica Avstrije. 26 aprila 1915 je bil sklenjen znani londonski pakt, kjer je antanta nudila poleg tega, kar je nudila Avstrija, še severno Dalmacijo, toda brez Reke. Tako se je začelo baratanje z našo zemljo, in tako smo bili tudi končno prodani. Pregovori za to za naš žalostno pogodbo so trajali skoraj eno leto. Dne 28. julija 1914 so se pričele sovravnostno med Srbijo in Avstrijo, 11. aprila 1915 so podpisali londonski pakt in že 24 maja istega leta so italijanske čete udarile na Sočo. Nadaljna zgodovina nam je dobro znana.

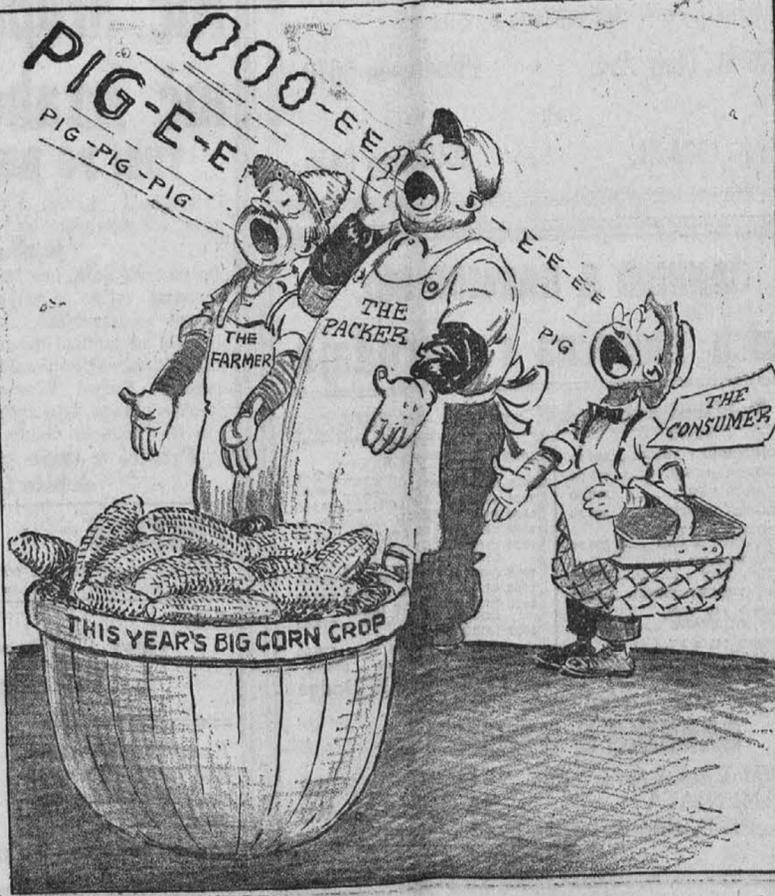
Angelo Gatti je opisal vlogo Cadorne baš v času, ko so se razvijala pogajanja med Italijo in antanto. 14 julija 1914 je Cadorna nasledil generala Politija, šefa generalnega štaba, ki je nenadoma umrl in že čez deset dni je on prevzel njegovo mesto, t. j. 24. julija. 31. julija je predstavil Njeg. Vel. (kralju Viktoru Emanuelu III), piše Gatti, sintetično spomenico o zbiranju italijanskih čet na severozapadu (to je na mejih proti Franciji) in o prevozu čimvečjega števila vojaških sil v Nemčijo. Kralj je potrdil in odobril ta načrt. General Brusati, kraljev adjutant, je Cadornu dne 2. avgusta že vrnil potrjeno omenjeno spomenico. Takoj na to je bila italijanska vojska pripravljena za razvrstitev v vzdolž francoske meje, pa tudi pripravljena za odhod na Ren in nemško-francosko mejo. Šef nemškega generalnega štaba, general Conrad je posebe poslal privatno pismo Cadorni, da bi Italija dala na razpolago Avstriji več čet, kot sta s pokojnim generalom Pollijem že prej določila z ustmenim razgovorom. Bivši vojaški odposlanec v Rimu je namignil Italiji, da bi eventualno dobila Nizzo, Korziko in Tunis, če bi se držala zavestništva. Baš istega dne, ko je Cadorna dobil od kralja potrjen svoj vojni načrt je Italija objavila, da ostane nevtralna v taktarni vojni. Seveda se je položaj na mah spremenil. Italija je bila že pod vplivom antante.

K temu ni treba nobenega komentarja, saj bo vsak videl, da je bila pri vsej tej veliki tragediji po sredi samo trgovina in da niso bili nobeni ideali, ki naj bi vodili k žrtvam, čeprav so bili takrat in so še danes na ustah tistih, ki so "prodali" in "kupili" našo zemljo.

ONEVNE VESTI

Pohod brezposelnih

Washington, D. C. — V Washington je dospelo v nedeljo nad 800 brezposelnih, ki so se pridružili onim, ki so že tam utabor-

jeni. Dospeli so v dežju in sicer iz držav New York, Pennsylvania in New Jersey. Na mejni distrikt Washington jih je sprejela policija, ki jih je odpeljala v taborišče.

Vseh teh pohodnikov se je zbralo v Washingtonu do 10.000, ki so upali, da pridejo tje pred koncem odgoditve kongresa. V Washington so prišli, da napravijo apel na kongres, da se ne meče nadaljne WPA delavce od dela. Pohod se je vršil na pobudo Workers Alliance.

17 ubitih v farmarskem štrajku na Poljskem

Warsava, 22. avgusta. — Doda zdaj je prijavljenih 17 mrtvih kmetov po raznih krajih Poljske, ki so bili ubiti v boju s policijo in orožniki. Po vsej Poljski se vrši farmarski štrajk, ki ga je sklicala kmetiška stranka v protest, ker hoče vlada poklicati domov izgnanega kmetiškega voditelja Vincenca Witosa. V Jaroslavu so hoteli kmetje naskočiti vojaško skladišče orožja, pri čemer je bilo ubitih šest kmetov in dvajset ranjenih.

Torišče za iskanje ruskih letalcev

Point Barrow, Alaska. — Tukaj se je postavilo torišče, odkoder bodo z letali iskali izgubljene ruske letalce, ki so hoteli preleteti pot iz Moskve do Kalifornije, pa so se brez sledu izgubili. Nakupičili so cele gore sodov z gazolinom. Ameriški zrakoplovec Mattern bo vodil reševalno akcijo. Misli se, da so ruski letalci pristali kje blizu severnega tečaja in ker imajo živeža samo za nekaj tednov, je pomoč nujna.

MALI OGLASI

Delo dobi

priden fant, ki bi pomagal v mesnici in tudi nekoliko razvažal. Pokličite KEMore 4325. (200)

V najem se da

stanovanje 5 sob, kopališče, garaža. Vprašajte na 6424 Spilker Ave. (200)

4 sobe

se oddajo, kopališče, vse natančno dekorirano. Vprašajte na 965 Addison Rd. (199)

A. Greenwald Plumbing & Heating Co.

se je preselila iz St. Clair Ave. in 27. St., na 1229 St. Clair Ave., kjer bodo odjemalci enako dobro in točno postreženi. Se pripravljamo. Tel. CHerry 0845, GLenville 5089 ali LIberty 2140. (202)

Službo išče

pri slovenski družini 22 let staro dekle, ki je dospela pred 3. meseci iz domovine. Vprašajte na 22601 Nicholas Ave., Euclid. (198)

Hiša za dve družini

naprodaj, v prvovrstnem stanju, 5 velikih sob za vsako, dvojna garaža, velik lot, se takoj lahko selite noter. Rent \$50.00 na mesec. Cena samo \$4.250. Takoj \$900. ostalo po \$36.00 na mesec. Vprašajte pri James Svrga, 21130 Miller Ave. KEMore 1115. (200)

Skoro nova hiša

za eno družino naprodaj. Šest sob, skoro četrt akra zemljišča. North Vine St. blizu Lindbergh Ave. in E. 200th St. Hiša je prazna, se lahko selite. Samo \$4.150. Takoj \$800.00, drugo po \$35.00 na mesec, 5% obresti. Vprašajte James Svrga, 21130 Miller Ave. KEMore 1115. (200)

Hiše naprodaj

Moderna hiša, za eno družino, kot nova, velik lot, blizu Miller Ave. in E. 222nd St. Se lahko takoj selite. Samo \$700.00 takoj, ostane po \$30 na mesec. Vprašajte pri James Svrga, 21130 Miller Ave. KEMore 1115. (200)

Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIZARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

"Hčere moje v Gospodu," je rekla, "usodna ura nam trka na vrata in očrčiti se moramo, da jo junaško pretrpimo. Če bodo mestni poveljniki držali svojo besedo, nam pošljejo nekaj ljudi, ki nas obglavijo; tako srečno dosežemo nebeško slavo in se na veke združimo z Gospodom. Lahko pa se nameri, da nas pozabijo, ko nas je majhna pešica med osemdesettisoč dušami. Znabiti jim tudi čepšajo roke ali padejo sami, predno dospo do te hiše — kaj pa nam je tedaj storiti, hčere moje?"

Nekatere sestre so ihte, druge pa so molčale. Samo Rozamunda se je vzravala visoko pokonci in pogumno izpregovorila.

"Mati moja," je rekla, "še pred kratkim sem prišla med vas, novinka sem med vami, a videla sem klanje pri Hatinu in dobro vem, kaj čaka krščanske ženske in otroke pri nevernikih. Radi tega prosim dovoljenja, da povem kar mi je na srcu."

"Govori," je rekla opatinja. "Sledec je moj nasvet," je nadaljevala Rozamunda, "kratek je in jasen. Kakor hitro udero Saraceni v mesto, zažgimo ta samostan, pa poklekimo in umrmo v molitvi."

Opatinja pa se je žalostno nasmejala in odvrnila: "Izboren svet, kakor sega iz visokorojenih ust, drugačnega si nisem nadejala. Toda ne moremo ga sprejeti, kajti samomor je smrtni greh."

"Jaz vidim malo razločka," je rekla Rozamunda, "če zgorimo v plamenih ali pa damo vratove pod meče svojih prijateljev."

Nato se je opatinja iznova oglasila:

"Kadar bo konec blizu, vzemite jeklo v roke in stopite se v branilno vrsto svetega mesta, upam, da tako neomadeževane odidemo kot nebeške neveste."

Redovnice so po vrsti pred svojo prednico obljubile, da ji bodo pokorne, opatinja pa jih je zagotovila, da jih sama popelje na to strahovito pot bolečin in ran. Položile so svoje roke na oltar in prisegle Bogu zvestobo do smrti. Nato so poklekile in zapele Te Deum.

Začulo pa se je med tem glasno trkanje na vrata kapelice. Planile so pokonci, vpijoče:

"Saraceni so tukaj! Dajte nam nože! Dajte nam nože!"

Rozamunda je izdrla bodalec iz nožice.

"Počakajte," zakliče opatinja. "Znabiti pa so prijatelji, ne sovražniki. Sestra Romana, pojdi k vratom in po glej kdo je."

Postarna sestra je omahujočih korakov prišla do težkih vrat, je odprla lino in vprašala s tresočim glasom:

"Kdo pa trka?" Redovnice pa so zadrževale sapo in napenjale ušesa, da bi vjele odgovor.

Zdajci so jim zazveneli na ušesa zvonki glasovi, ki so čufno tiho odmevali po grobnici podobni cerkvi.

"Jaz sem kraljica Sibila, pa moje dvornice."

"In kaj želiš pri nas, kraljica? Zavetja?"

"Ne. Seboj imam Saladinove odposlance, ki bi radi govorili z gospico Rozamundo D'Arcy, ki je med vami."

Pri teh besedah je pohitela Rozamunda h oltarju in obstala tam, še vedno držeč golo bodalo v roki.

"Nič se naj ne boji," je nadaljeval zvonki glas, "kajti proti njeni volji se ji nič žalega ne zgodi. Odpri nam, presvetla

opatinja, prosimo te v imenu Kristusovem."

Tedaj je rekla opatinja: "Sprejmemo kraljico z dostojanstvom." Namignila je redovnicam zasesti svoje določene prostore, sama pa je sedla na stol sredi njih, pri oltarju za njo je stala Rozamunda.

Vrata so se odprla in skozi nje se je vsul čuden izprevod. Prva je prišla lepa kraljica z znaki kraljevske časti, a črn pajčolan na glavi. Za njo njene dvornice, dvanajst jih je bilo, tresoč se od strahu, pa sijajno oblečene; za temi pa trije resnobni Saraceni s turbani na glavi, v oklepih in s scimitarji ob strani. Njim je sledil izprevod žensk, izvečina prestrašene otroke za roko, žene, sestre in vdove plemenitašev, vitezov in meščanov jeruzalemskega mesta. Na koncu izprevođa je stopalo kakih sto častnikov in vojakov, med njimi Wulf, z Balianom na čelu in patrijarhom Heraklijem v sijajni opravi in v spremstvu duhovnikov.

Pri vstopu kraljice so opatinja in sestre vstale ter se ji poklonile, ena pa ji je ponudila prestol, ki je bil pripravljen za škofa, kedar je prišel na vizitacijo. A ona ga je odklonila.

"Ne," je rekla, "ne želite me s takim častnim sedežem, ko prihajam kot ponižna prosilka in hočem moliti na kolenih." In pokleknila je z vsemi svojimi dvornicami in ostalimi ženskami na mramornata tla; začuden so zrli Saraceni nanjo, vitezi in plemenitaši pa so se gnetli zadaj.

"Kaj ti moremo dati, kraljica" je vprašala opatinja, "drugega nimamo kot svoja srca, svoje življenje?"

"O!" je odgovorila kraljica. "Žal mi je, da moram povedati! Prihajam vas prosit za življenje ene izmed vas."

"In katere, kraljica?" Sibila je vzdignila glavo in z iztegnjeno roko pokazala na Rozamundo, ki je stala nad vsemi pri oltarju.

Rozamunda je za trenotek prebledela, nato pa se je oglasila s krepkim klasom: "Povej, kraljica, kakšno korist ti more dati moje življenje in kdo bi ga rad imel?"

Trikrat je skušala Sibila izpregovoriti, a zaman; naposled je zamramrala:

"Ne morem. Dajte, da ji odposlanci izročijo pismo, če je zmožna njih jezika, da ga prebere."

"Sem," je odgovorila Rozamunda in eden saracenskih emirjev je izvlekel zvitek, ga pritisnil na čelo, nato pa ga je dal opatinji, ki ga je izročila Rozamundi. Z bodalcem je prerezala svilnato vrstico, ga odprla in ga brala z vedno istim mirnim glasom, prevajajoč ga med čitanjem:

"V imenu Alahovem, vseusmiljenem svoji nečakinji, bivši balbeški princezini Rozamundi D'Arcy, zdaj begunki, skrivajoči se v nekem frankovskem samostanu v mestu el Kuds Eššerif, v svetem jeruzalemskem mestu: Nečakinja: Vse obljube, ki sem ti jih dal, sem izpolnil in še več, ko sem radi tebe praznesel življenje tvojih bratrancev, vitezov dvojčkov. A ti si me poplačala z nehvaležnostjo in zvižanostjo, prav po navadi pripadnikov tvoje krive vere, ter si zbežala od mene. Obljubil sem ti tudi ponovno, da je smrt tvoj delež, če poizkusiš kaj takega. Vsled tega nisi več balbeška princezinja, ampak samo

ubegla krščanska sužnja in kot taka zapadla smrti, kadar te doseže moj meč.

Moja prikazen, ki me je nagnila, da sem te pripeljal iz Angleške na Jutrovo, ti je dobro znana. Ponovi si jo v srcu, predno odgovoriš. In v tej prikazni mi je bilo povedano, da boš s svojo plemenitostjo rešila veliko življenj. Zahteval sem, da te pripeljejo nazaj k meni, a poziv so mi zavrnilo — zakaj, je brez pomena. Sedaj pa doznavam vzrok — da je bilo tako usojeno. Nič več ne zahtevam, da bi pri tem uporabili silo. Zahtevam, da prideš iz svoje proste volje, da prejmeš bridko in sramotno plačilo za svoj greh. Ako pa želiš, pa ostani iz svoje proste volje, kjer si, in potem bodo ravnali s teboj, kakor Allah razsodi.

Ti odločiš to-le: ako prideš in me prosiš, da prizanesem Jeruzalemu in njegovim prebivalcem, sem pripravljen vpoštevati prošnjo. Ako ne boš hotela priti, dam vsakogar umoriti, izvzemši take ženske in otroke, ki se jih lahko obdrži kot sužnje. Zatorej se hitro odloči, nečakinja, ali si pripravljena vrniti se z mojimi odposlanci ali pa ostaneš tam, kjer te najdejo. Jusuf Salah-ed-din."

Rozamunda je prebrala do

konca in pismo ji je padlo iz rok na mramornata tla. Tedaj se je oglasila kraljica in rekla:

"Gospica, prosimo te take žrtve v imenu vseh teh in ostalih v mestu," in pokazala je na ženske in otroke."

"In moje življenje?" je rekla Rozamunda zamišljeno. "To je vse, kar imam." In oči so ji plavale proti strani v cerkvi, kjer je stala vitka Wulfova postava. "Znabiti bo Saladin usmiljen," je rekla kraljica.

"Kako naj bi bil usmiljen," odgovori Rozamunda, "ko me je vedno svaril, da moram umreti, če mu pobegnem ter me zopet vjame? Ne, on mi da na izbero Izlam ali smrt."

"Ako pa ostaneš tukaj, moraš umreti od vojakov ali pa v najboljšem slučaju pasti v njihove roke. Gospica! Tvoje življenje je samo eno življenje, a z njim lahko odkupiš življenje osemdeset tisoč duš."

"Ali je to tako gotovo?" vpraša Rozamunda. "Sultan ni ničesar obljubil, pravi le, če ga jaz prosim, da prizaneso Jeruzalemu in njegovim prebivalcem, da hoče moje prošnjo upoštevati."

(Dalje prihodnjič)

HIŠE NAPRODAJ

- 630 East 222nd St., dve trgovini, eno stanovanje, 7 sob, 3 garaže\$12,000
- 876 East 200th St., dva stanovanja, 10 sob 5,300
- 22671 Ivan Ave., eno stanovanje, 5 sob .. 1,800
- 378 Cleveland Rd., dva stanovanja, 10 sob, dve garaži 3,500
- 951 Babbitt Rd., eno stanovanje, 8 sob 4,500
- 21471 North St., dva stanovanja, 8 sob 3,200
- 16006 Saranac Rd., dva stanovanja, 10 sob 2,700
- 13621 Dieise, dva stanovanja, 10 sob, dve garaži 4,300
- 981 East 218th St., dva stanovanja, 10 sob 3,500
- 901-03 Rudyard, dva stanovanja, 8 sob 3,200
- 23870 St. Clair Ave., eno stanovanje, 6 sob, ena garaža 3,100
- 871 E. 67th St. ena trgovina, pet stanovanj 6,500
- 1403 East 90th St., eno stanovanje, 6 sob 3,000
- 14503 Darwin Ave., eno stanovanje, 6 sob, ena garaža 3,100
- 1466 East 66th St., ena trgovina, eno stanovanje, 6 sob, dve garaži 4,600

20% se plača v gotovini, ostalo na prvo vknjižbo po 6%. Informacije se dobe na

6235 St. Clair Ave. Henderson 5670

ali

694 E. 152d St. Mulberry 9455

CANNING & HARMON INC. koncu mesečna razprodaja

Rabljeni avtomobili znižani do 25%

TRUKI	AVTOMOBILI
1932 CHEVROLET PANEL\$69.00	1930 DODGE RUMBLE COUPE \$95.00
1936 DODGE PANEL 475.00	1931 HUPP SEDAN 145.00
1935 DODGE PANEL375.00	1931 FORD ROADSTER 125.00
1934 DODGE PANEL 325.00	1935 DODGE SEDAN 495.00
1934 DODGE 1 1/2 TON. CHASSIS & CAB 295.00	1929 CHEVROLET COACH 49.00
1933 CHEVROLET 1 1/2 TON. VAN 275.00	1935 CHEVROLET TRUNK SEDAN 465.00
1933 CHEVROLET PANEL95.00	1936 DODGE TRUNK SEDAN 595.00
1932 FORD 1 1/2 TON. 12 FT. STAKE 195.00	1935 OLDS. TRUNK SEDAN 525.00
1935 FORD 1 1/2 8 FT. STAKE 425.00	1935 PLYMOUTH DE LUXE COUPE, ZELO LEP 375.00
	1932 FORD DE LUXE, 4 DOOR SEDAN 135.00
	1936 PLYMOUTH SEDAN 565.00

Pozor! Kupite novi Dodge, Plymouth ali Dodge Truk, predno grede cene kvišku

CANNING & HARMON Inc.

14401 Euclid Ave. GLenville 3720
ZAMENJAVA NA ODPLAČILA
L. PIKE, slov. zastopnik 16015 Midland Ave.
Tel. PO-0086

Naša največja avgustova razprodaja

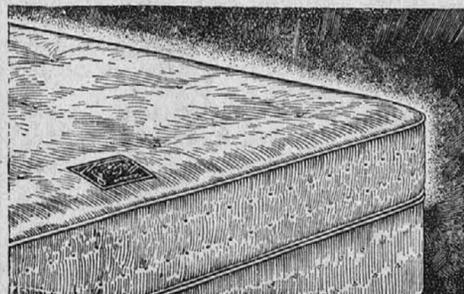
Posebnost na tej razprodaji je

\$39.50 -- prihranite \$10 na vsakem hotelska specialiteta Inner Spring MODROC

PO

\$29.50

Ta cena velja samo za avgustovo razprodajo

Najboljši ameriški modroc se odlikuje po teh posebnostih.

Znanstveno izdelan, da odgovarja vsem standardom v industriji.

Neprimerna udobnost je dana po posebni Karr Spring konstrukciji.

Neprimerna trajnost vam je zagotovljena pisмено.

Izdelan po strokovnjakih, stil za vsak okus.

VSE TE STVARI garantirajo MODROCU DOLGO ŽIVLJENJE IN NAJVEČJO UDOBNOŠT

Oblečen v najfinišne blago.

Tapeciran z najfinjšim bombazem, nič praznote ali kupov.

Priporočen od famoznih ljudi, ki mu dajo prednost pred vsemi drugimi.

Servel Electrolux LEDENICA NA PLIN — NOBE NEGA PREGIBAJOČEGA DELA

Nič hrupa. . . . nič izrabe. . . . TUDI PO DOLGI RABI

Prisluškujte Servel Electrolux, kadar je nova, ali prisluškujte ji po dolgi rabi, — je tiha!

To pa radi tega, ker tenek plinski plamen zavzame mesto pregibajočih delov v sistemu zamrzovanja. Iz istega vzroka ni obrabe, ni izgube sposobnosti radi premikajočih, izrabljivih delov. Za vselej vam zagotovi Servel Electrolux iste majhne stroške obrata, isto svobodo od dragih popravil. Taka bo vedno, kot jo kupite. Pridite v našo prodajalno in dobite fakta

ZASTONJ

KRASNO ELECTROLUX PIHALO, da se ohladite z našim poklonom. Pridite in dobite si enega danes.

Plačate samo \$5.00 takoj, ostalo na lahka odplačila

THRIFTY WOMEN HAVE MADE THE GAS REFRIGERATOR FAMOUS!

The Krichman & Perusek Furniture Co.

Vzemite St. Clair Ave. ulično karo, ki nosi napis Collinwood Euclid Beach.

15428 WATERLOO RD.

Waterloo Rd. blizu vogala East 156th St. v Collinwoodu.

Odprto zvečer razen v sredo Zraven Ben Franklin 5 & 10 cent trgovine